

EDUSKUNNAN VASTAUS 318/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain, puolustusvoimista annetun lain ja voimavarojen antamisesta Yhdistyneiden Kansakuntien operaatioon Libanonissa (UNIFIL) Yhdistyneiden Kansakuntien ja Suomen välillä tehdyn yhteistyöpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain nimikkeen muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain, puolustusvoimista annetun lain ja voimavarojen antamisesta Yhdistyneiden Kansakuntien operaatioon Libanonissa (UNIFIL) Yhdistyneiden Kansakuntien ja Suomen välillä tehdyn yhteistyöpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain nimikkeen muuttamisesta (HE 297/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Ulkoasiainvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (UaVM 21/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että ministeriöiden väliselle viranomaisyhteistyölle luodaan kriisinhallinnassa selkeä toimintamalli ja että valtioneuvosto antaa ulkoasiainvaliokunnalle selvityksen tällaisen toimintamallin perustamisesta ja toimintatavasta vuoden 2015 loppuun mennessä.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain (211/2006) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1 ja 4 momentti, 3 §:n 1 momentti, 4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §, 10 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 momentti, 30 §:n 4 momentti, 31 §:n 2 momentti ja 33 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 30 §:n 4 momentti laissa 848/2009, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään Suomen osallistumisesta kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan, sotilaiden lähettämisestä sotilastehtäviin muuhun kansainväliseen kriisinhallintaan, kriisinhallintaan liittyvästä koulutus- ja harjoitustoiminnasta sekä kriisinhallintahenkilöstön asemasta.

2 §

Osallistumisesta ja varautumisesta päättäminen

Päätöksen Suomen osallistumisesta 1 §:ssä tarkoitettuun kriisinhallintaan ja osallistumisen lopettamisesta tekee kussakin tapauksessa erikseen tasavallan presidentti valtioneuvoston ratkaisuehdotuksesta. Tasavallan presidentti tekee valtioneuvoston ratkaisuehdotuksesta myös päätöksen sotilasosaston asettamisesta korkeaan valmiuteen (*valmiuosasto*).

Puolustusministeriö voi ulkoasiainministeriötä kuultuaan päättää osallistumisen vähäisestä muuttamisesta. Puolustusministeriö voi ulkoasiainministeriötä kuultuaan päättää myös yksittäisten sotilaiden lähettämisestä rajattuihin sotilastehtäviin sotilaalliseen kriisinhallintaan tai tällaisiin tehtäviin muuhun kansainväliseen kriisinhallintaan.

3 §

Eduskunnan osallistuminen päätöksentekoon

Ennen 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöstä koskevan ratkaisuehdotuksen tekemistä valtioneuvoston on kuultava eduskunnan ulkoasiainvaliokuntaa. Jos ratkaisuehdotus koskee sotilaallisesti erityisen vaativaa kriisinhallintatehtävää tai tehtävää, joka ei perustu YK:n turvallisuusneuvoston valtuutukseen, valtioneuvoston on ennen ratkaisuehdotuksen tekemistä kuultava eduskuntaa antamalla sille asiasta se-

lonteko. Jos ratkaisuehdotus koskee Suomen osallistumista enintään kymmenellä henkilöllä sotilaalliseen kriisinhallintaan, valtioneuvoston on ennen ratkaisuehdotuksen tekemistä annettava asiasta selvitys eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle.

4 §

Osallistumista koskevat sopimukset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan kansainvälisten velvoitteiden voimaansaattamiseksi säätää Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolten ja muiden rauhankumppanuuteen osallistuvien valtioiden välillä niiden joukkojen asemasta tehdyn sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjojen (SopS 65/1997) määräysten soveltamisesta sotilaalliseen kriisinhallintatehtävään tai siihen liittyvään koulutus- tai harjoitustoimintaan. Valtioneuvoston asetuksella voidaan vastaavasti kansainvälisten velvoitteiden voimaansaattamiseksi säätää Euroopan unionin sotilasesikunnan ja unionin käyttöön mahdollisesti asetettujen esikuntien ja joukkojen sotilas- ja siviilihenkilöiden asemasta tehdyn sopimuksen (SopS 24/2006) ja korvausvaatimuksista luopumisesta Euroopan unionin kriisinhallintaoperaatioiden yhteydessä tehdyn sopimuksen (SopS 25/2006) soveltamisesta sotilaalliseen kriisinhallintatehtävään tai siihen liittyvään koulutus- tai harjoitustoimintaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan kansainvälisen veloitteen voimaansaattamiseksi säätää voimavarojen antamisesta Yhdistyneiden Kansakuntien operaatioon Yhdistyneiden Kansakuntien ja Suomen välillä tehdyn yhteistyöpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain (411/2012) soveltamisesta Yhdistyneiden Kansakuntien ja Suomen välillä tehtyihin osallistumissopimuksiin edellyttäen, että niiden lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat samansisältöisiä kuin lailla 411/2012 voimaansaatetut määräykset.

5 §

Organisaatio ja henkilöstö

Suomi osallistuu 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuun sotilaalliseen kriisinhallintaan ja muuhun kansainväliseen kriisinhallintaan siihen valtion talousarviossa ulkoasiainministeriön ja puolustusministeriön pääluokissa myönnettyjen määrärahojen rajoissa.

6 §

Koulutus ja harjoitukset

Puolustusvoimat huolehtii sotilaallisen kriisinhallinnan edellyttämien valmiuksien luomiseksi tarvittavasta koulutuksesta ja harjoituksista. Puolustusvoimat huolehtii osaltaan myös sotilastehtävään muuhun kansainväliseen kriisinhallintaan lähetettävien sotilaiden koulutuksesta ja harjoituksista. Suomalaiset sotilasosastot ja yksittäiset suomalaiset voivat osallistua koulutukseen ja harjoituksiin ulkomailla. Koulutusta ja harjoituksia voidaan järjestää Suomessa myös ulkomaisille sotilasosastoille ja yksittäisille ulkomaalaisille.

10 §

Palvelussuhteen päättyminen

Muun kriisinhallintahenkilöstöön kuuluvan kuin kriisinhallintajoukon komentajan palvelussuhde päättyy, kun 9 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu määräaika päättyy taikka kun osallistuminen kriisinhallintaan lopetetaan.

27 §

Voimakeinojen käyttö

Kriisinhallinnassa palvelevalla sotilaalla on palvelustehtävää suorittaessaan oikeus käyttää tehtävän kannalta välttämättömiä voimakeinoja.

30 §

Vahingonkorvaus

Korvauksen myöntää ja suorittaa kriisinhallintajoukko tai kriisinhallintaoperaation johtovastuussa oleva puolustusvoimien puolustushaaraesikunta. Korvausta on haettava kirjallisesti vuoden kuluessa vahingon aiheutumisesta. Korvaushakemukseen on liitettävä luotettava selvitys vahinkotapahtumasta.

31 §

Kriisinhallintahenkilöstörekisterin käyttötarkoitus ja rekisterinpitäjä

Rekisteriin talletettuja tietoja voidaan käyttää valittaessa henkilöitä sotilaalliseen kriisinhallintaan ja sotilastehtävään muuhun kansainväliseen kriisinhallintaan sekä koulutuksen ja palveluksen suunnittelussa ja järjestämisessä.

33 §

Tietojen luovuttaminen, säilytysaika ja muu käsittely

Kriisinhallintahenkilöstörekisterissä olevia tietoja voidaan henkilöiden valitsemiseksi sotilaalliseen kriisinhallintaan ja sotilastehtävään muuhun kansainväliseen kriisinhallintaan luovuttaa ulkoasiainministeriölle, sisäministeriölle ja kriisinhallintaoperaation toimeenpanijalle. Tietoja voidaan luovuttaa myös teknisen käytöyhteyden avulla.

Tässä laissa tarkoitettussa palvelussuhteessa olleen henkilön tietoja säilytetään rekisterissä enintään kymmenen vuoden ajan viimeisen palvelussuhteen päättymisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 2 §:n 1 momentin 3 kohta sekä 13 § ja sen
edellä oleva väliotsikko seuraavasti:

2 §

Puolustusvoimien tehtävät

Puolustusvoimien tehtävänä on:

— — — — —
3) osallistuminen kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan ja sotilastehtäviin muussa kansainvälisessä kriisinhallinnassa.
— — — — —

*Osallistuminen sotilaalliseen kriisinhallintaan
ja sotilastehtäviin muussa kansainvälisessä kriisinhallinnassa*

13 §

*Sotilaallinen kriisinhallinta ja sotilastehtävät
muussa kansainvälisessä kriisinhallinnassa*

Puolustusvoimien osallistumisesta kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan ja sotilastehtäviin muussa kansainvälisessä kriisinhallinnassa säädetään sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetussa laissa (211/2006).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

voimavarojen antamisesta Yhdistyneiden Kansakuntien operaatioon Libanonissa (UNIFIL) Yhdistyneiden Kansakuntien ja Suomen välillä tehdyn yhteistyöpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain nimikkeen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan voimavarojen antamisesta Yhdistyneiden Kansakuntien operaatioon Libanonissa (UNIFIL) Yhdistyneiden Kansakuntien ja Suomen välillä tehdyn yhteistyöpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain (411/2012) nimike seuraavasti:

Laki

voimavarojen antamisesta Yhdistyneiden Kansakuntien operaatioon Yhdistyneiden Kansakuntien ja Suomen välillä tehdyn yhteistyöpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

_____ Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 ____.

Helsingissä 6 päivänä maaliskuuta 2015
